

Lokalarkivet

LOKALARKIVETS HISTORISKE ARTIKLER SKRIVES AF: JØRGEN GRANDT OG DINES BOGØ

Billeder af Øresundsvej - 1. del

LOKALHISTORIE:

Jørgen Grandt genoplever i et tilbageblik interessante steder på Øresundsvej.

AF JØRGEN GRANDT

Min første og sidste tusch - en Skorpion med en bloddråbe under halen - blev lavet hos tatovøren på hjørnet af Drogdengade så sent som i 1992, fire måneder før jeg fyldte 50! Det var i det lokale, hvor der tidligere i mange år lå et værts-hus med det hyggelige navn 'Hos August'.

Vi er i fortid og nutid på vej ned ad venstre side af en af Sundbyøsters ældste og vigtigste landsbygader, Øresundsvej. Knap halvanden kilometer lang fra Amagerbrogade til Strandvejen. Oprindeligt en jordvej, senere med åbne rendestene, senere kloakeret og brostensbelagt, asfalteret i 1961 og senest forsynet med helt nye cykelstier.

På hjørnet over for værts-huset ligger i 1952 'Rugbakken', som er en hjælpeskole. Tidligere har den været både almen realskole og forgænger for Christianshavns Gymnasium. Bygningens facade ligger helt ud til fortovsfliserne med skolegården omme bagved. Nogle gange hopper vi op og banker på vinduerne, og så stæser vi ned ad Saltholmsvej (som ikke er en vej, men en gade) og gemmer os i en kælderhals.

Herolds Varehus i nr. 21 kalder vi Tiøresbasaren, fordi alting er billigt. Den lille forretning i det gamle rødmalede hus er et svimlende eventyr af

1979. Sidegaden på billedet er Spaniensgade, som her løber ud i Øresundsvej, skråt over for, hvor Kirkegårdsvej begynder. Huset med kjoleforretningen bliver senere revet ned, og i en årrække ligger gadehjørnet hen som en hærgnet byggetomt. Foto: Flemming Lamberth.

alverdens skøre og skønne små legetøjsdimser. Kravlenisser. Hønseringe. Spøg og skæmt. Glansbilleder. Påklædningsdukker og postkort, pusterør og prutteposer. Tinsoldater. Hinkestene af glas til 50 øre, nattergalefløjter af blik til 10 øre. (I 2010 koster fløjterne 45 kroner!)

Foran udhængsskabet på husets gavlfniser vi af 'vovede' små kort med en tyk dame på en stol foran en balje. Når man stikker sin pegefingert og langemand bagfra igennem to huller og bøjer fingrene, er de blevet til damens bare lår og knæ!

Over for Kirkegårdsvej ligger Café Sundet. Der står altid en tung hørm af øl og tobaksrøg ud ad den åbne dør, mens larmende mænd i arbejdstøj

spiller billard inde i mørket. Min mors kusine med mand og fire børn bor i nr. 29A. Vi besøger dem engang imellem, og hver gang synes jeg det er lidt uhyggeligt at træde på de knirkende trappetrin helt op til kvisten.

I det lille, ældgamle hus

med nr. 33 bor der såkaldte husvildefamilier, men i et par hundrede år var det Sundbyøster Skole, fortæller min farbror. Det bliver revet ned i 1961 samtidig med det vidt berømte Røde Kro Teater og vorietyen Amager Landsbyen inde bagved. Kort tid før den

1979. Herolds Varehus. Foto: Jørgen Grandt.

sidste forestilling når jeg som 18-årig en enkelt gang at opleve begge steder sammen med min mor og en af hendes kollegaer. Jeg husker ikke noget fra teaterstykket, kun at jeg dansede med Rita bagefter ...

Mellem teatret og den store Rødegård (Dyvekegård) ligger den lille Minorkagade, som kaldes Gissegyden. Resterne af gårdens enorme have med en lille sø eller dam bliver til Rødegårdsparken, som ligger inde bag nogle store bunkers i buskadsset ud mod Øresundsvej. Parken og dens legeplads renoveres i 2007-08. Langs parkens anden side ligger en anden landsbygade, Lissagade. Den bliver senere til Rødegård 19-23.

Fremme ved Kastрупvej

dufter der af tjære og tagpap inde fra Kul-Huset som kommer til at ligge på hjørnet af Moselgade, da denne omkring 1940 bliver anlagt. Før da var der en lille Irma-butik dér; dengang stavedes navnet med J: Jrma. På modsatte hjørne af Moselgade har vi i 1952 'Det Lille Grønttorv' i en lav basarbygning fra 1925. Senere overtager en Irma bygningen, og da Dyveke Apotek henne i det gedigne hus ved Wartburggade lukker, flyttet Irma ud og apoteket ind.

Dyveke Kro, ak ja! Hvem har ikke spist frokost en eftermiddag eller skålet og skrålet ud på de små timer efter en sommer- eller julefrokost? Siden januar 05 har det ikke været nul sex, det har skortet på på Dyveke! En såkaldt swingerklub har i dag til huse i de ombyggede krostuer fra 1880.

Også den gamle sporvognssløjfe fra 1929 ved Østrigsgade har måttet forny sig for at tækkes udviklingen.

Nu er den ikke længere endestation for en åben Linie 19 og holdeplads for høje, sorte taxaer. Men endnu ligner Lergravsparken næsten sig selv, i al fald stykket langs Øresundsvej. Arealet bag gærdet af store kampesten er resterne af områdets remise, en lille kratkov som blev plantet for, at dyr kunne søge føde. Sundparkens tolv blokke med 490 pensionistboliger blev bygget af Københavns Kommune i 1939-40 og ombygget i 91.

Øresundsvejs højreside og det sidste stykke fra Standlodsvej til stranden besøger vi en anden gang.

Tak for følgeskab. Kom godt hjem.